

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen : A te B, tegen C en D, beide te E
Zaak : EU/EER, geneeskundige zorg, IVF met eiceldonatie, leeftijd
wensmoeder, doelmatigheidscriterium
Zaaknummer : 2010.01094
Zittingsdatum : 1 december 2010

Geschillencommissie Zorgverzekeringen (prof. mr. A.I.M. van Mierlo (voorzitter), mr. H.P.Ch. van Dijk en mr. drs. J.A.M. Strens-Meulemeester)

(Voorwaarden zorgverzekering 2008 en 2009, artt. 10 en 11 Zvw, 2.1, 2.2 en 2.4 Bzv, 2.1 Rzv, Voorwaarden aanvullende ziektekostenverzekering 2008 en 2009)

1. Partijen

A te B, hierna te noemen: verzoekster,

tegen

1) C

en

2) D., beide te E, hierna gezamenlijk te noemen: de ziektekostenverzekeraar.

2. De bestreden beslissing

Verzoekster heeft de ziektekostenverzekeraar verzocht om vergoeding van een IVF-behandeling (In Vitro Fertilisatie) met eiceldonatie te Valencia (Spanje) (hierna: de aanspraak) welke aanspraak door de ziektekostenverzekeraar bij brief van 11 augustus 2009 is afgewezen.

3. Ontstaan en verloop van het geding

- 3.1. Ten tijde van de onderhavige aanvraag was verzoekster bij de ziektekostenverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van de Basisverzekering Uitgebreid (hierna: de zorgverzekering), een verzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, Zorgverzekeringswet (verder: Zvw). Verder was ten behoeve van verzoekster bij de ziektekostenverzekeraar de aanvullende ziektekostenverzekering Aanvulling uitgebreid en Tandarts Uitgebreid afgesloten (hierna: de aanvullende ziektekostenverzekering). De aanvullende ziektekostenverzekering biedt geen dekking voor het gevraagde en blijft daarom verder onbesproken. Genoemde verzekeringen zijn schadeverzekeringsovereenkomsten als bedoeld in artikel 7:925 van het Burgerlijk Wetboek (verder: BW).
- 3.2. Bij brief van 11 augustus 2009 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster medegedeeld dat de aanspraak is afgewezen.
- 3.3. Verzoekster heeft aan de ziektekostenverzekeraar om heroverweging van voormelde beslissing gevraagd. Bij brief van 9 december 2009 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster medegedeeld zijn beslissing te handhaven.
- 3.4. Bij brief van 30 april 2010 heeft verzoekster de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) verzocht te bepalen dat de ziektekostenverzekeraar gehouden is de aanspraak alsnog in te willigen ten laste van de zorgverzekering (hierna: het verzoek).
- 3.5. Na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, is door verzoekster het verschuldigde entreegeld ad € 37,-- voldaan, waarna de commissie de ziektekostenverzekeraar de

mogelijkheid heeft geboden op de stellingen van verzoekster te reageren. Bij dit verzoek waren afschriften van de door verzoekster aan de commissie overgelegde stukken gevoegd.

- 3.6. De ziektekostenverzekeraar heeft de commissie bij brief van 5 juli 2010 zijn standpunt kenbaar gemaakt. Een afschrift hiervan is op 6 juli 2010 aan verzoekster gezonden.
- 3.7. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Verzoekster heeft op 16 juli 2010 schriftelijk medegedeeld mondeling gehoord te willen worden.
- 3.8. Bij brief van 7 juli 2010 heeft de commissie het College voor zorgverzekeringen (hierna: het CVZ) verzocht om advies, als bedoeld in artikel 114, lid 3, Zvw. Bij brief van 2 augustus 2010 heeft het CVZ (zaaknummer 2010087813) bij wege van voorlopig advies de commissie geadviseerd het verzoek, voor zover dat ziet op de zorgverzekering, af te wijzen op de grond dat bij verzoekster gezien haar leeftijd geen sprake is van het gebrekkig functioneren van een orgaan of van een aandoening, maar van een natuurlijk proces van verminderde vruchtbaarheid. Daarom is verzoekster niet redelijkerwijs aangewezen op IVF met behulp van eiceldonatie. Een afschrift van het CVZ-advies is gelijktijdig met de uitnodiging voor de hoorzitting aan partijen gezonden.
- 3.9. Verzoekster en de ziektekostenverzekeraar zijn op 1 december 2010 in persoon gehoord. Partijen zijn daarbij in de gelegenheid gesteld te reageren op het advies van het CVZ.
- 3.10. Bij brief van 2 december 2010 heeft de commissie het CVZ een afschrift van het verslag van de hoorzitting gezonden met het verzoek mede te delen of het verslag aanleiding geeft tot aanpassing van het voorlopige advies. In reactie daarop heeft het CVZ bij brief van 8 december 2010 de commissie medegedeeld dat het verslag geen aanleiding vormt tot aanpassing van zijn advies en dat het voorlopige advies als definitief kan worden beschouwd.

4. Het standpunt en de conclusie van verzoekster

- 4.1. Volgens verzoekster laten internationale onderzoeksgegevens zien dat eiceldonatie op haar leeftijd minstens zo effectief is als de reguliere IVF, waarvan de kosten wel vergoed worden. Verzoekster is door haar gynaecoloog gewezen op de mogelijkheid van eiceldonatie. De in Nederland geldende leeftijdsgrens was verzoekster echter op dat moment reeds gepasseerd. Verzoekster heeft hierop in november 2008 contact gezocht met het IVI te Valencia, Spanje. Na het eerste consult bleken er geen belemmeringen voor behandeling en is verzoekster gestart met het donatietraject. De eerste punctie leverde voldoende eicellen voor vier terugplaatsingen in de eerste helft van 2009. Na een tweede punctie in december 2009 is verzoekster na terugplaatsing zwanger geraakt van een tweeling.
- 4.2. Na de declaratie van de IVF-behandelingen die volgden op de eerste punctie heeft de ziektekostenverzekeraar de vergoeding afgewezen, omdat verzoekster op het moment van behandeling ouder was dan 45 jaar.
- 4.3. Ter zitting is door verzoekster ter aanvulling het volgende aangevoerd. De ziektekostenverzekeraar zoekt de argumentatie in de doelmatigheid. Het zou gaan om de

vraagt of bij een vervroegde menopauze sprake is van een ziekte. In het CVZ-advies staat de zinsnede: "In dat kader is wel eens aangevoerd...". Deze uitspraak is nogal los en kan ook leiden tot een andere uitkomst. De discussie over ziekte en gezondheid is lastig. Verzoekster heeft haar Nederlandse gynaecoloog destijds gevraagd of IVF bij haar leeftijd onmogelijk of onverstandig zou zijn. Volgens de gynaecoloog is de hele regeling betuttelend. In 1950 werden nog 2000 kinderen geboren uit moeders ouder dan 45. Voor moeders ouder dan 40 waren dat er zelfs 20.000. Sinds 1980 gaat de gemiddelde leeftijd van vrouwen die kinderen krijgen weer omhoog. In Spanje ligt de grens voor IVF-behandeling bij 50 jaar ligt. De grens in Nederland moet worden verschoven, omdat de gezondheid van vrouwen in de afgelopen jaren vooruit is gegaan.

4.4. Verzoekster komt tot de conclusie dat het verzoek dient te worden toegewezen.

5. Het standpunt en de conclusie van de ziektekostenverzekeraar

5.1. De ziektekostenverzekeraar stelt dat de indicatie voor de onderhavige behandeling is: post-menopauzale status met kindwens. Verzoekster was ten tijde van de behandeling ouder dan 45 jaar. De behandelingen hebben plaatsgevonden op 10 januari, 8 april en 3 juni 2009. Uit onderzoek van de recente internationale literatuur blijkt dat er onvoldoende bewijs is van de effectiviteit van de behandeling bij post-menopauzale status en een leeftijd van 45 jaar of ouder. De ziektekostenverzekeraar merkt hierbij op dat de Zvw een verzekering beoogt te bieden tegen de gevolgen van de behoefte aan geneeskundige zorg. Daarbij moet het gaan om een gebrekkig functionerend orgaan of een aandoening. Een natuurlijk proces van verminderde vruchtbaarheid is niet aan te merken als een gebrekkig functionerend orgaan of een aandoening. Daarom is verzoekster niet aangewezen op geneeskundige zorg op grond van de Zvw en de daarop gegronde zorgverzekering.

5.2. Ter zitting is door de ziektekostenverzekeraar ter aanvulling aangevoerd, dat IVF een maatschappelijke discussie is. Hij verwijst naar een advies van het CVZ van 25 mei 2010. Daarin staat dat IVF bij de leeftijd van verzoekster moet worden afgewezen. In het advies is ervoor gekozen aan te sluiten bij het natuurlijke verouderingsproces. Dit is niet aan te duiden als een ziekte. De ziektekostenverzekeraar kan zich in het standpunt van het CVZ vinden.

5.3. De ziektekostenverzekeraar komt tot de conclusie dat de aanvraag terecht is afgewezen.

6. De bevoegdheid van de commissie

6.1. De commissie is bevoegd van het geschil kennis te nemen en daarover bindend advies uit te brengen.

7. Het geschil

7.1. In geschil is de afwijzing van de aanvraag voor vergoeding van een IVF-behandeling met eiceldonatie in Spanje ten laste van de zorgverzekering.

8. Toepasselijke verzekeringsvoorwaarden en regelgeving

- 8.1. Voor de beoordeling van dit geschil zijn de volgende verzekeringsvoorwaarden en regelgeving relevant.
- 8.2. De zorgverzekering betreft een combinatiepolis, zodat de verzekerde voor bepaalde zorg is aangewezen op gecontracteerde zorg van door de ziektekostenverzekeraar gecontracteerde zorgverleners en voor andere zorg kan gebruikmaken van niet-gecontracteerde zorg. De aanspraak op (vergoeding van) zorg of diensten is geregeld in de artikelen 18.1 e.v. van de zorgverzekering.
Artikel 18.2, tweede lid onder c van de zorgverzekering (2008) bepaalt wanneer en onder welke voorwaarden aanspraak op in-vitrofertilisatie bestaat. Dit artikel luidt, voor zover hier van belang:

“Aanspraak bestaat op de vergoeding van kosten voor de eerste, tweede en derde in-vitrofertilisatiepoging per te realiseren zwangerschap in een vergunninghoudend ziekenhuis. Daaronder begrepen de kosten van de in dat verband benodigde farmaceutische zorg. Deze zorg komt uitsluitend voor vergoeding in aanmerking als tijdig en vooraf schriftelijk toestemming is aangevraagd bij de zorgverzekeraar.”

In 2009 is deze bepaling opgenomen in artikel 18.2, tweede lid onder d van de zorgverzekering

In artikel 2 vijfde lid van de zorgverzekering is bepaald dat slechts aanspraak bestaat op zorg voor zover de verzekerde daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

- 8.3. De artikelen 2 en 18 van de zorgverzekering zijn volgens artikel 2 van de zorgverzekering gebaseerd op de Zorgverzekeringswet (Zvw), het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv).
- 8.4. Artikel 11, lid 1, onderdeel b Zvw bepaalt dat de zorgverzekeraar jegens zijn verzekerden een zorgplicht heeft die zodanig wordt vormgegeven, dat de verzekerde bij wie het verzekerde risico zich voordoet, krachtens de zorgverzekering recht heeft op prestaties bestaande uit vergoeding van de kosten van de zorg of de overige diensten waaraan hij behoefte heeft.
Geneeskundige zorg is naar aard en omvang geregeld in artikel 2.4 Bzv.
Artikel 2.1, derde lid, Bzv bepaalt dat de verzekerde slechts recht op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.
- 8.5. Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de in de zorgverzekering opgenomen regeling strookt met de toepasselijke regelgeving.

9. Beoordeling van het geschil

- 9.1. Tussen partijen is niet in geschil dat een IVF-behandeling een verzekerde prestatie onder de zorgverzekering vormt en dat een eiceldonatiebehandeling wordt gelijkgesteld aan een IVF-behandeling. De vraag is of verzoekster een indicatie heeft voor deze behandeling en of deze doelmatig is.
- 9.2. Op grond van artikel 18.2, tweede lid onder d van de zorgverzekering bestaat aanspraak op IVF-behandeling. Op grond van artikel 2 vijfde lid van de zorgverzekering

bestaat slechts aanspraak op zorg voor zover de verzekerde daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen. Daarom heeft verzoekster op grond van de polisvoorwaarden niet zonder meer aanspraak op een IVF-behandeling met eiceldonatie, maar zal allereerst de indicatie moeten worden beoordeeld.

Indicatie

- 9.3. Het CVZ heeft in zijn advies van 2 augustus 2010 medegedeeld dat bij vrouwen die de overgangsleeftijd hebben bereikt niet (meer) gesproken kan worden van gebrekkig functioneren van een orgaan, omdat dan sprake is van een natuurlijk proces van verminderde vruchtbaarheid, en niet van een aandoening. Gezien het voorgaande en de leeftijd van verzoekster, te weten 47 jaar ten tijde van de aanvraag, concludeert het CVZ dat in casu geen sprake is van een indicatie voor IVF met eiceldonatie. Deze conclusie neemt de commissie over en maakt zij tot de hare.

Conclusie

- 9.4. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek dient te worden af gewezen.

10. Het bindend advies

- 10.1. De commissie wijst het verzoek af.

Zeist, 15 december 2010,

Voorzitter